

	225.000 lb. kostende	f 567, -, -
voor een diergelijk schip met coffij, specerijen, pakken, enz.		
	100.000 lb. „	f 252, -, -
voor een van 140 of 136 voeten met thee gevuld op		
	185.000 lb. „	f 466, 4, -
voor één van die charter, 'twelk andere lading vervoert, op		
	70.000 lb. „	f 176, 8, -

Fol. 49v.

(Dit besluit wordt hopelijk goedgekeurd, want er is gebrek aan salpeter voor ballast van de retourschepen, waarvan het restant eind juli 250.000 lb, of maar een jaar lang werken van de kruitmolens, is. Heren XVII verklaarden geen oordeel te hebben over de inwisseling in 1758 van Spaanse realen tegen f 318,12,-, of f 321,2,- de honderd stuks. [fol. 50] Daarvoor zijn, hoewel ze nu goedkoper zijn, dukatons gebruikt tegen 78 stuivers het stuk, die nodig waren voor de peperhandel, waarop een goede winst gemaakt kon worden. Zo is geen verlies geleden, omdat de reaal op de peperkantoren tegen 64 stuivers, of f 320,- de honderd, wordt uitgegeven. Aangezien, tot leedwezen van de Hoge Regering, de verkoop van de Huigenwaard is afgekeurd, is besloten voortaan geen schepen meer aan particuleren te verkopen. Vreemde schepen zullen overeenkomstig de opdracht bij uitzondering toegelaten worden en men zal weinig toegeeflijk zijn in de verkoop van hun lading. De verkoop van enige kleinigheden voor de inkoop van voedsel en uitrusting is hun slechts toegestaan, als het echt niet geweigerd kon worden. Er zouden geen vreemde schepen op de rede van Batavia moeten verschijnen. [fol. 51] Er zal slechts ten behoeve van de koning van Spanje oorlogstuig worden verkocht, als dat zonder onheus gedrag niet te vermijden valt. Het bevel dit af te wimpelen met het argument dat men het zelf nodig heeft, zal nauwlettend opgevolgd worden. Uit wat daarover onder Surat werd vermeld, blijkt dat er scherp wordt gelet op ondergewicht bij specerijen. Aangezien deze bij naweging aan boord slechts een $\frac{1}{2}$ %, $1\frac{3}{5}$ % en $\frac{3}{4}$ % bedroegen, zijn bij besluit van 27 oktober 1758 onderwichten in dat jaar van 259 lb op 50.000 lb kruidnagels, van 964 lb op 55.991 lb peper, en van 336 lb op een tweede partij peper van 45.167 lb slechts genoteerd. Het wegen aan boord is door het deinen van het schip altijd onnauwkeurig en het geringe verschil rechtvaardigt geen verdenking. Daarom worden zulke onderwichten niet van verdiensten afgeschreven. De overwegingen over het toenemen van het Indisch kapitaal zijn van meer belang. Dat is geen verbetering, als het ten koste van de situatie van de Compagnie in Europa gaat. [fol. 52] Vermindering van de uitgaven in Azië is de enige remedie. Tot nu toe hebben de geringe tijd en de drukte het onmogelijk gemaakt hierover te rapporteren, maar de gouverneur-generaal zal in het komende voorjaar, op basis van zijn beperkte kennis en ervaring betreffende Batavia, Java, Bantam en Cheribon, een plan voor verbetering opstellen en dat, na behandeling door de Hoge Regering, ter goedkeuring toezenden. De overige leden zullen hetzelfde doen betreffende de kantoren die zij behandelen. Om Heren XVII in staat te stellen de betrouwbaarheid van de apologie van opperkoopman Jean Simeon Elin na te gaan, is commandeur Christiaan Lodewijk Senff opgedragen om, aan de hand van een extract uit de brief van Heren XVII, zijn belangen tegenover Elins verantwoording op te zenden. Deze worden dan doorgezonden, [fol. 53] zoals nu gebeurt met stukken die in 1759 helemaal niet of slecht zijn overgekomen. Tenslotte wordt ingegaan op de opmerkingen van Heren XVII over de netelige omstandigheden in Azië en de inbreuken van concurrenten op de wettig verkregen rechten van de Compagnie daar. Het is duidelijk dat er door de afgelegenheid van kantoren en het daardoor veroorzaakte tijdsverloop geen duidelijke bevelen mogelijk zijn. Het stemt tevreden dat de maatregelen van het geheime besluit van 15 januari 1759 zijn goedgekeurd. De aanbevelingen in de brief van 10 oktober 1758 betreffende Sumatra's Westkust zullen niet uit het oog verloren worden. Om misverstand met vreemde Europese mogendheden te vermijden, zullen de rechten en bezittingen van de Compagnie met passende middelen [fol. 54] krachtig beschermd worden.)